Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Afvalfonds Verpakkingen

Ministerie van Infrastructuur en Milieu
T.a.v. mevrouw W.J. Mansveld
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

**betreft**
Voorstel verpakkingscoalitie

**datum**
16 juni 2015

Geachte mevrouw Mansveld,

Samen met uw ministerie werken VNG en Stichting Afvalfonds Verpakkingen (hierna: StAV) hard aan de uitvoering van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022 (hierna: ROV), waarbij belangrijke successen worden geboekt. Eén van de meest in het oog springende daarin is de inzameling en recycling van kunststof door bronscheiding (via Plastic Heroes) en nascheiding. Daarmee ondersteunen wij uw inzet op Groene Groei door een groter hergebruik van grondstoffen, zoals verwoord in het programma 'Van Afval naar Grondstof' (VANG). Het VANG-programma voorkomt afval en leidt ertoe dat afval dat toch ontstaat beter gescheiden en gerecycled kan worden. Hiermee loopt Nederland internationaal voorop. Een ambitie die ondergetekenden van harte onderschrijven en die ook aan de basis heeft gestaan van de afspraken in de ROV. Op die manier stimuleren we ook de daling van de afvalstoffenheffing en andere maatschappelijke kosten.

Deze ontwikkelingen passen in de breed gewenste transitie naar een circulaire economie – Nederland hotspot - en sluiten bovendien aan bij de maatschappelijke wens om zwerfafval te verminderen. De uitkomsten van het recent gepubliceerde ILT-rapport laten zien dat de verplichting tot het heffen van statiegeld niet vrijgegeven kan worden. Om voorop te blijven lopen in deze transitie willen we kansen bieden voor innovaties en werkgelegenheid die focussen op het sluiten van de kunststof kringloop. Wij zijn ervan overtuigd dat we door deze weg in te slaan nog meer kunnen bijdragen aan uw beleidsinspanningen voor een Groene Groei. Daarnaast verwachten we hierdoor een impuls te geven aan de export van circulaire innovaties in Europa en wereldwijd. In deze brief doen we u een voorstel om met een brede maatschappelijke coalitie deze koers te versnellen.

Voorstel

Met steun van een brede coalitie van maatschappelijke partners leggen wij u voor 1 oktober aanstaande in overleg met uw ministerie als aanvulling op al bestaande bron- en nascheidingssystemen een plan van aanpak voor, waarin we samen met onze partners verschillende uitgebreide experimenten in buurten, wijken en dorpen uitvoeren voor de inzameling van kleine PET-flesjes, drankenblikjes en eventueel andere verpakkingsmaterialen. Bij deze experimenten zullen door middel van innovatieve en collectieve retourpremie- of beloningssystemen in zoveel mogelijk, maar tenminste 40 gemeenten (= 10% van de Nederlandse gemeenten) tenminste 1 miljoen inwoners actief worden betrokken. Op basis van de resultaten van deze experimenten wordt een landelijk dekkend plan per 1 januari 2018 ingevoerd.

Onze coalitie is door haar brede samenstelling goed in staat om op basis van artikel 9.8 van de ROV, verenigingen, scholen en maatschappelijke organisaties die actief bijdragen aan de inzameling, zo goed mogelijk te faciliteren, waarna uiteraard een deel van de opbrengsten van de afvalstromen aan deze verenigingen, scholen en maatschappelijke organisaties terugvloeit. Uit het rapport 'Schoon belonen' blijkt immers dat scholen en maatschappelijke organisaties als clubs en sportverenigingen graag een actieve rol spelen in het terugdringen van zwerfafval en dat collectieve beloningssystemen hier een positieve bijdrage aan kunnen leveren.

Met deze experimenten beogen we met een voor consumenten simpele en gemakkelijke methodiek het percentage ingezamelde en gerecyclede kunststof te verhogen om daarmee milieudruk en zwerfafval substantieel te verminderen. Deelnemende gemeenten kunnen met op hen toegesneden experimenten goed inspelen op de situatie in hun eigen gemeente. Bovendien zullen gemeenten en maatschappelijke organisaties in het plan van aanpak onderzoeken of binnen (enkele van die) experimenten ook andersoortige producten ingezameld kunnen worden.

Deze uitgebreide en diverse experimenten zullen per 1 januari 2016 starten en hebben een looptijd van twee jaren. Midden 2017 zullen de resultaten van deze experimenten in samenhang met het pakket van kunststof inzamelsystemen in de geplande midterm review van de ROV worden geëvalueerd. Uitgangspunt hierbij is dat partijen keuzevrijheid hebben aangaande de methode voor de inzameling van kunststof, passend binnen landelijke kaders.
De leerpunten van deze experimenten, waarbij ook belemmeringen in wet- en regelgeving en internationale ervaringen zullen worden meegenomen, worden verwerkt in het algemeen landelijk dekkend plan dat per 1 januari 2018 wordt geïmplementeerd. Voor de sector, gemeenten en andere partijen is het van belang dat dit landelijk dekkende plan kostenefficiënt is om zo de totale kosten van de inzamelsystemen te verlagen en de sociale betrokkenheid en verantwoordelijkheid te vergroten.

Met dit voorstel brengen we een circulaire economie dichterbij en dragen we bij aan een schoner Nederland door in gezamenlijkheid sociaal, milieu- en economisch rendement te creëren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

K.J. de Vet
VNG

C. de Mol van Otterloo
Afvalfonds Verpakkingen

Onderstaande organisaties onderschrijven dit voorstel. Zij zullen vanuit hun respectieve ambitieuze maatschappelijke doelstellingen en expertise hun bijdrage leveren aan genoemd plan van aanpak. De VNG en StAV zullen met ondersteuning van Natuur en Milieu leiding geven aan het opstellen van het plan van aanpak. Andere maatschappelijke partijen zijn welkom om bij te dragen aan de uitwerking en de uitvoering van dit plan van aanpak.

Natuur en Milieu
(mede namens andere milieu organisaties)

NVRD

VNO-NCW/MKB-Nederland